

Contribution à une redécouverte d'illustrations
de William Henry PYNE (1769-1843)

(3).

par Bernard GOORDEN

William Henry **PYNE** (1769-1843), artiste, est renommé à juste titre. A la fin de sa vie, il a réalisé d'admirables illustrations de paysages français, figurant dans « **Environs de Paris** » (1844), restées méconnues, que nous faisons redécouvrir par ailleurs *.

Son **Costume of Great Britain** (designed, engraved, and written by W. H. Pyne; 1805) est remarquable en couleurs.

Henry **BROWN** (1816-1870) y a probablement trouvé une source d'inspiration pour **De Nederlanden** (1841) et a peut-être voulu lui y rendre un hommage mais en noir et blanc.

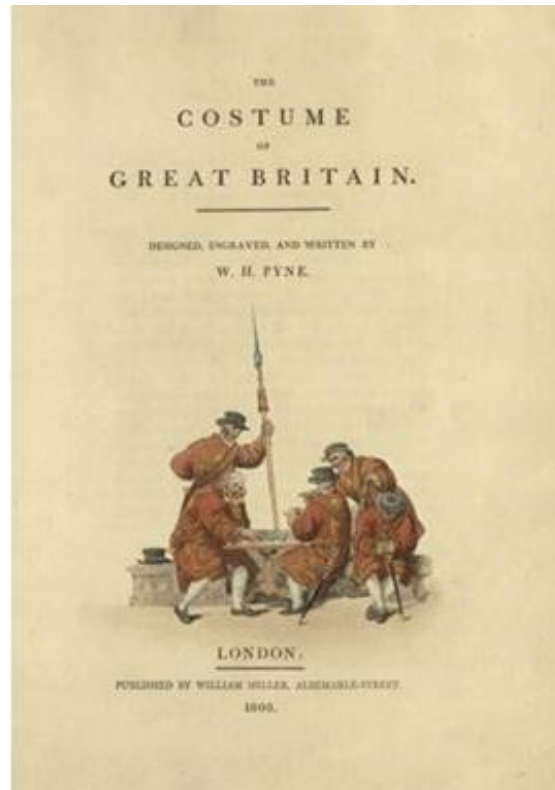
« *woman churning butter* » (plate 13)
in « **The Costume of Great Britain** »

Published by William Miller, Albemarle Street, Jan's. 1866.

BIBLIOGRAPHIE.

The Costume of Great Britain designed, engraved, and written by W. H. Pyne; 1805.

Pyne's book ***The Costume of Great Britain***, including 60 paintings of professional and working-class men and women and scenes from everyday life (published by William Miller in 1805)

The Costume of Great Britain; London: Printed for William Miller ... by William Bulmer and Co., 1804 [plates watermarked 1819]. Folio. (14 x 10 inches). Hand-coloured stipple-engraved title vignette, 60 hand-coloured aquatint plates with partially coloured backgrounds.

“This lavishly illustrated book offers a vibrant depiction of British social and occupational life at the turn of the 19th century. Published in 1804, The Costume of Great Britain captures the diversity of British society through a series of hand-coloured aquatint plates accompanied by descriptive text. Each plate portrays figures in traditional and occupational dress, ranging from milkmaids and fishmongers to nobility and clergy, reflecting both urban and rural life. The work was issued in three forms: with only the figures coloured, with the foreground immediately behind or around the figures coloured (as the present) and a rare issue with sky additionally coloured. Pine was a bookseller and publisher based in Bristol. His collaboration with skilled artists and engravers, such as William Alexander and John Harris, ensured the high quality and detail of this work. The combination of artistry and ethnographic attention makes the present work a cornerstone of costume literature, reflecting the broader European fascination with national and regional identities in dress during the 18th and early 19th century.”

TABLE OF CONTENTS.

PLATE

- 1 Pottery.
- 2 Leather Dressing.
- 3 Yeoman of the King's Guard.
- 4 Fireman.
- 5 Woman selling Salop.
- 6 Herald.
- 7 Chelsea Pensioner.
- 8 Inquest.
- 9 Welsh Peasants.
- 10 Country Fair.
- 11 Halfpenny Showman.
- 12 Brewers.
- 13 Woman churning Butter
- 14 Coal Heavers.
- 15 Beadle of the Church.
- 16 Lord Mayor.
- 17 Sergeant Trumpeter.
- 18 Slaughterman.
- 19 Brick Maker.
- 20 Knife Grinder.
- 21 Alderman.
- 22 Bishop.
- 23 Doctor of Laws.
- 24 Milk Woman.
- 25 Fisherman at a Capstan.
- 26 Knight of the Garter.
- 27 Waterman to a Coach Stand.
- 28 Dustman.
- 29 Lamplighter.
- 30 Pillory.

PLATE

- 31 Guy Faux.
- 32 Admiral.
- 33 Rabbit Woman.
- 34 Judge.
- 35 Barges.
- 36 Speaker of the House of Commons.
- 37 Peer of the Realm.
- 38 Waggon.
- 39 Watering Cart.
- 40 Grass Roller.
- 41 General Officer on Horseback.
- 42 British Fishery.
- 43 Bill Sticker.
- 44 City State Barge.
- 45 Round-about.
- 46 Baron in Coronation Robes.
- 47 Baker.
- 48 Worsted Winder.
- 49 Highland Shepherd.
- 50 Prison Ships.
- 51 Lord Mayor's State Coach.
- 52 Smithfield Drover.
- 53 Dragoon.
- 54 Royal Mail.
- 55 Life Boat.
- 56 Royal State Carriage.
- 57 Lottery Wheel.
- 58 Butchers (Country).
- 59 Female Shrimper.
- 60 Highland Piper.

Pyne, William H.; *Pyne's British Costumes* ; Wordworth editions Ltd ; 1989
(a facsimile of the 1805 edition)

William Henry **PYNE** (1769-1843) :

https://fr.wikipedia.org/wiki/William_Henry_Pyne

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:William_Pyne

<https://www.emma.cam.ac.uk/members/blog/?id=501>

<https://www.rct.uk/collection/1075693/the-costume-of-great-britain-designed-engraved-and-written-by-w-h-pyne>

Les Environs de Paris * - Paysage - Histoire - Monuments - Moeurs - Chroniques et traditions (ouvrage rédigé par l'élite de la littérature contemporaine sous la direction de Charles **NODIER** et Louis LURINE ; illustré de 200 dessins par les artistes les plus distingués) ; Paris, P. Boizard & G. Kugelmann ; s.d. [1844], VI-493 pages grand in-8° (17 x 26,5 cm).

« *Gravures du dix-neuvième siècle relatives à la France* » (**805**) : “*Moulin-Joli*” (Vincennes), gravé par TIMMS d'après **PYNE**, entre les pages 108 et 109 des « ***Environs de Paris*** » (1844)

<https://www.idesetautres.be/upload/GRAVURE%20805%20DIX%20NEUVIEME%20SIECLE%20RELATIVE%20A%20LA%20FRANCE.pdf>

Contribution à une redécouverte des gravures sur bois d'Henry **BROWN** (1816-1870) / Bijdrage tot een herontdekking van de houtsneden van Henry **BROWN** (1816-1870) : **42 platen en 126 vignettes**

in *De Nederlanden* (1841) :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%20REDECOUVERTE%20GRAVURES%20SUR%20BOIS%20BIJDRADE%20HERONTDEKKING%20HOUTSNEDEN%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“Dutch language contribution to Dutch regional costume and headdress of the nineteenth century, from various regions and various social classes, including occupational dress, dress for special occasions, both male, female and children, in which is included an attempt to classification and characteristics of various social classes and manners.”

https://books.google.be/books/about/De_Nederlanden.html?hl=nl&id=2XpBAAAcAAJ&redir_esc=y

<https://play.google.com/books/reader?id=2XpBAAAcAAJ&pg=GBS.PP1&hl=fr>

Articles dans cette série de BROWN / Artikels in deze reeks.

“De hondendokter” (vétérinaire pour chiens) (N°**19** in uitgave 1841 op bladzijden 73-76 ; ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : T.K.

Illustrateur : V.d.LAAR

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=TK%20HONDENDOKTER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2041%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De vischvrouw van Arnemuiden*” (N°**36** la poissonnière d’Arnemuiden) (in uitgave 1841 op bladzijden 141-144 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur : Herman Frederik Carel ten Kate

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20VISCHVROUW%20ARNEMUIDEN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De brievenbestelder*” (le facteur) (N°**18** in uitgave 1841 op bladzijden 69-72 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : **S.** Illustrateur : VD BERG (?)

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=BRIEVENBESTELDER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*Het wafelmeisjen*” (la fille aux gaufres) (N°**2** in uitgave 1841 op bladzijden 4-8 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : J.v.L. Illustrateur: K.P. of P.K.

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JVL%20WAFELMEISJEN%20HENRY%20BROWN%20HOUTSNEDEN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2033%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De Zeeuwsche arbeider*” (l’ouvrier de Zélande) (N°**3** in uitgave 1841 op bladzijden 9-12 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur : Herman Frederik Carel ten Kate

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20ZEEUWSCHE%20ARBEIDER%20HENRY%20BROWN%20HOUTSNEDEN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2034%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De Scheveningsche vischvrouw*” (N°**4** la poissonnière de Scheveningen) (in uitgave 1841 op bladzijden 13-16 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : T.K. Illustrateur : EECKHOUT

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=TK%20SCHEVENING%20SCHE%20VISCHVROUW%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2035%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De Scheveningsche visscher*” (le pêcheur de Scheveningen) (N°**11** in uitgave 1841 op bladzijden 41-44 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : T.K. Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=TK%20SCHEVENING%20SCHE%20VISSCHER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*Het Luthersche weesmeisjen van 's-Gravenhage*” (N°**15** in uitgave 1841 op bladzijden 57-60 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : T.K. Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=TK%20LUTHERSCHE%20WEESMEISJEN%20VAN%20sGRAVENHAGE%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2037%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*Het Luthersche weesmeisjen van Amsterdam*” (N°**23** in uitgave 1841 op bladzijden 89-92 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : T.K. Illustrateur: L.A. = L. ALSTEEN ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=TK%20LUTHERSCHE%20WEESMEISJEN%20VAN%20AMSTERDAM%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2038%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De Leidsche peueraar*” = « *peurder* » (pêcheur de Leiden à la vermée) (N°**32** in uitgave 1841 op bladzijden 125-128 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 6-10). Auteur : HILDEBRAND ; Illustrateur : Herman Frederik Carel ten Kate :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2001%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De Leidsche peueraar*” met **4** gravuren van

Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20LEIDSCHE%20PEUERAAR%20NEDERLANDEN%2001%20HENRY%20BROWN%2032%201841.pdf>

[Wat is de betekenis van Peueraar - Ensie](https://www.ensie.nl/betekenis/pe...)

<https://www.ensie.nl/betekenis/pe...>

(19e eeuw) (spot.) Leidenaar. Een typering van Nicolaas Beets (1814-1903), ook wel bekend onder het pseudoniem Hildebrand ('De Leidsche Peüëraar').

<https://gust13.skyrock.com/3032703558-La-peche-a-la-vermee.html>

“*De schippersknecht*” (le garçon marinier) (N°**13** in uitgave 1841 op bladzijden 49-52 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 12-16). Auteur : HILDEBRAND Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%202%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De schippersknecht*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20SCHIPPERSKNECHT%20NEDERLANDEN%2002%20HENRY%20BROWN%2013%201841.pdf>

“*De schaatsenrijder*” (le patineur) (N°**22** in uitgave 1841 op bladzijden 85-88 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 18-22) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur: ?

Heruitgave (1941/1936) van “*De schaatsenrijder*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20SCHAATSENRIJDER%20NEDERLANDEN%2003%20HENRY%20BROWN%2022%201841.pdf>

“*De poffertjesbakster*” (N°**37** la boulangère de *merveilles* hollandaises) (in uitgave 1841 op bladzijden 145-148 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 24-28) Auteur : J. KNEPPELHOUT Illustrateur : Herman Frederik Carel ten Kate

<https://www.idesetautres.be/upload/CONTRIBUTION%2004%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

<https://www.cookingout.fr/cest-quoi-les-poffertjes-astuces-pour-les-reussir-et-assurer-une-chandeleur-sous-les-couleurs-de-la-hollande/>

Heruitgave (1941/1936) van “*De poffertjesbakster*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=KNEPPELHOUT%20P>

[OFFERTJESBAKSTER%20NEDERLANDEN%2004%20TEN%20KATE%20HENRY%20BROWN%2037%201841.pdf](https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=ITH%20STRAATJONGEN%20NEDERLANDEN%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf)

“*De straatjongen*” (le gamin des rues, le gavroche) (N°**10** in uitgave 1841 op bladzijden 37-40 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 30-34) Auteur: I.T.H. Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=ITH%20STRAATJONGEN%20NEDERLANDEN%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De straatjongen*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%205%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De veerschipper*” (le transbordeur, batelier de bac) (N°**9** in uitgave 1841 op bladzijden 33-36 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 36-40) Auteur: HILDEBRAND Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%206%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De veerschipper*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20VEER%20SCHIPPER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De barbier*” (N°**14** in uitgave 1841 op bladzijden 53-56 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 42-46) Auteur: HILDEBRAND Illustrateur: HTK = Herman Frederik Carel ten Kate :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2007%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De barbier*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20BARBIER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De huurkoetsier*” (le cocher) (N°**16** in uitgave 1841 op bladzijden 61-64 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 48-52) Auteur : HILDEBRAND Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20HURKOETSIER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De duivenmelker*” (le colombophile) (in uitgave 1841 op bladzijden 81-84 ; in

heruitgave 1941/1936 op bladzijden 54-58) Auteur : T.K. Illustrateur : V.d.LAAR :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%209%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De duivenmelker*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=TEN%20KATE%20DUIVENMELKER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De kruier van Amsterdam*” (le porteur, bagagiste) (N°**26** in uitgave 1841 op bladzijden 101-104 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 60-64) Auteur: J.v.L. Illustrateur: MM = M.MOUROT

Heruitgave (1941/1936) van “*De kruier van Amsterdam*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2010%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De Markensche visscher*” (le pêcheur de l’île Marken) (N°**27** in uitgave 1841 op bladzijden 105-108 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 66-70) Auteur:

HILDEBRAND Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%201%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De Markensche visscher*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20MARKENSCH%20VISSER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De schoorsteenveger*” (le ramoneur) (N°**29** in uitgave 1841 op bladzijden 113-116 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 72-76) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur : Herman Frederik Carel ten Kate :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%202%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De schoorsteenveger*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20SCHOORSTE%20ENVEGER%20TEN%20KATE%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De omroeper*” (le crieur public) (N°**1** in uitgave 1841 op bladzijden 1-4 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 78-82) Auteur: J.v.L. Illustrateur: R.C. = R. Craijangen (?)

Heruitgave (1941/1936) van “*De omroeper*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=VAN%20LENNEP%20OMROEPER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De sleper uit Rotterdam*” (le dépanneur) (N°**5** in uitgave 1841 op bladzijden 17-20 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 84-88) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur : V.d.LAAR

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2014%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De sleper uit Rotterdam*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20SLEEPER%20UIT%20ROTTERDAM%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De aanspreker*” (le croquemort) (N°**6** in uitgave 1841 op bladzijden 21-24 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 90-94) Auteur : J.v.L. Illustrateur: R. Craijangen (?)

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2015%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De aanspreker*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=VAN%20LENNEP%20AANSPREKER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De Hollandsche werkmeid*” (la femme de ménage hollandaise) (N°**7** in uitgave 1841 op bladzijden 25-28 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 96-100) Auteur : J.v.L. Illustrateur : VDB (?)

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2016%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

[ROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf](https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=VAN%20LENNEP%20HOLLANDSCHE%20WERKMEID%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf)

Heruitgave (1941/1936) van “*De Hollandsche werkmeid*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=VAN%20LENNEP%20HOLLANDSCHE%20WERKMEID%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*Het melkmeisje*” (N°**12** in uitgave 1841 op bladzijden 45-48 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 102-106) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur: PVN (?)

Heruitgave (1941/1936) van “*Het melkmeisje*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20MELKMEISJE%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*Het Noordbrabantsche meisje*” (N°**17** in uitgave 1841 op bladzijden 65-68 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 108-112) Auteur : HILDEBRAND Illustrateur : Herman Frederik Carel ten Kate :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2018%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*Het Noordbrabantsche meisje*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20NOORDBRABANTSCHE%20MEISJE%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De haringkooper*” (in uitgave 1841 op bladzijden 77-80 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 114-118) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur : Rochussen

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20HARINGKOOPER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De haringkooper*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2019%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De kolver*” (N°**24** in uitgave 1841 op bladzijden 93-96 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 120-124) Auteur : **D.** Illustrateur: V.H.F.?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2020%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De kolver*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :
<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=D%20KOLVER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De Limburgsche voerman*” (N°**25** in uitgave 1841 op bladzijden 97-100 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 126-130) Auteur : HILDEBRAND
Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%201%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De Limburgsche voerman*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20LIMBURGSCHE%20VOERMAN%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De klapperman van ‘s-Gravenhage*” (N°**28** in uitgave 1841 op bladzijden 109-112 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 132-136) Auteur : T.K. Illustrateur : TK = Herman Frederik Carel ten Kate :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%202%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20B>

[ROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf](https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=TEN%20KATE%20KLAPPERMAN%20sGRAVENHAGE%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf)

Heruitgave (1941/1936) van “*De klapperman van ‘s-Gravenhage*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=TEN%20KATE%20KLAPPERMAN%20sGRAVENHAGE%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De liefhebberij jager*” (N°**30** in uitgave 1841 op bladzijden 117-120 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 138-142) Auteur : V.D.V.J. Illustrateur: ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%203%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De liefhebberij jager*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=VDVJ%20LIEFHEBBERIJ%20JAGER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De jager en de polsdrager*” (N°**31** in uitgave 1841 op bladzijden 121-124 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 144-148) Auteur : HILDEBRAND Illustrateur : VDB (?)

Heruitgave (1941/1936) van “*De jager en de polsdrager*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20JAGER%20EN%20POLSDRAGER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De koffiehuisjongen*” (N°**33** in uitgave 1841 op bladzijden 129-132 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 150-154) Auteur : V.D.V.J. Illustrateur : V.H. (?) :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2025%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De koffiehuisjongen*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=VDVJ%20KOFFIEHUISJONGEN%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De hofjesjuffrouw*” (N°**34** in uitgave 1841 op bladzijden 133-136 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 156-160) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur: MM = MOUROT

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2026%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van "*De hofjesjuffrouw*" met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20HOFJESJUFFROUW%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

"*De kweekeling voor de zeevaart*" (N°**35** in uitgave 1841 op bladzijden 137-140 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 162-166) Auteur : J.v.L. Illustrateur : L.A. = L. ALSTEEN ?

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2027%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van "*De kweekeling voor de zeevaart*" met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JVL%20KWEKELING%20VOOR%20DE%20ZEEVAART%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

"*De kruidenier*" (N°**38** in uitgave 1841 op bladzijden 149-152 ; in heruitgave

1941/1936 op bladzijden 168-172) Auteur : S.J.v.d.B. Illustrateur: MM = M.MOUROT

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2028%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De kruidenier*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=SJVDB%20KRUIDENIER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De zakkendrager van Rotterdam*” (N°**39** in uitgave 1841 op bladzijden 153-156 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 174-178) Auteur : J.P.H. (misschien Jan Pieter **HEIJE**) Illustrateur: W.SCHMIDT (?)

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2029%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De zakkendrager van Rotterdam*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=JPH%20ZAKKENDRAGER%20VAN%20ROTTERDAM%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDE>

[N°201941%201936.pdf](https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%200%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf)

“*De kleerenjood*” (le fripier juif) (N°**40** in uitgave 1841 op bladzijden 157-160 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 180-184) Auteur : S.J.v.d.B.
Illustrateur : V.d.LAAR (?)

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%200%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De kleerenjood*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=SJVDB%20KLEERENJOD%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De Noordhollandsche boerin*” (N°**41** in uitgave 1841 op bladzijden 161-164 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 186-190) Auteur : HILDEBRAND
Illustrateur: MM = M.MOUROT

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20NOORDHOLLANDSE%20BOERIN%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDE%201941%201936.pdf>

Heruitgave (1941/1936) van “*De Noordhollandsche boerin*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2031%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

“*De Noordhollandsche boer*” (N°**42** in uitgave 1841 op bladzijden 165-168 ; in heruitgave 1941/1936 op bladzijden 192-196) Auteur : HILDEBRAND
Illustrateur: ?

Heruitgave (1941/1936) van “*De Noordhollandsche boer*” met **4** gravuren van Henry **BROWN** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=HILDEBRAND%20NOORDHOLLANDSE%20BOER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201941%201936.pdf>

“*De doodgraver*” (la fossoyeur) (N°**8** in uitgave 1841 op bladzijden 19-22 ; **niet** in heruitgave van 1941/1936) Auteur : **D.** Illustrateur: R.C. = R. Craijangen (?)

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=DOODGRAVER%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=CONTRIBUTION%2042%20REDECOUVERTE%20GRAVURE%20SUR%20BOIS%20HENRY%20BROWN%20NEDERLANDEN%201841.pdf>

Nota bene. Peut-être **Nederlanden** (1841) était-il une réaction hollandaise à une initiative antérieure à la révolution belge de 1830. Nous citons : « *Van den Burggraaff wilde een serie (twintig afleveringen met telkens vier platen) uitgeven met kostuums uit alle provincies van Nederland en België onder de titel 'Costumes du peuple de toutes les provinces des Pays-Bas'. Hij begint met deze serie in 1825 en eindigt hiermee bij de dertiende aflevering in 1830. Omdat in 1830 België zich afsplitst van Nederland geeft hij de prenten daarna apart uit onder de titels 'Costumes de peuple Hollandais' en 'Collection de costumes du peuple des provinces de la Belgique' (1835).* »
(**traduction** : « *Van den Burggraaff voulait éditer une série (vingt fascicules de quatre planches) avec des costumes de toutes les provinces des Pays-Bas et de Belgique sous le titre de 'Costumes du peuple de toutes les provinces des Pays-Bas'. Il entame cette série en 1825 et la clôture à la treizième livraison en 1830. Puisque la Belgique se détache des Pays-Bas en 1830, il édite ultérieurement les planches sous les titres respectifs de 'Costumes du peuple Hollandais' et 'Collection de costumes du peuple des provinces de la Belgique' (1835).* »)

MADOU (J.) : **Costumes belgiques, anciens et modernes, militaires, civils et religieux.** — Bruxelles, 1830, in-4°, 124 planches.

Eeckhout (J.-J.) et Madou (J.) : ***Costumes du peuple de toutes les provinces des Pays-Bas.*** — Bruxelles, 1825-28, gr. in-4°, 40 pl. color.

Madou (J.) : ***Collection des costumes de l'armée belge en 1833.*** S. l. n. d. (Bruxelles, 1833), in-fol. obi., 22 pl. color.

<https://www.rijksmuseum.nl/en/collection/RP-P-OB-40.233>

© 2025, Bernard GOORDEN

Nous vous proposons, **quotidiennement**,
d'autres illustrations (il y en a déjà plus de **10.000**),

téléchargeables **GRATUITEMENT**,

à l'*Espace Téléchargements*
du site <https://www.idesetautres.be>